

Alkohol och studentfester

**- en studie av ungdomars berusningsgrad och
alkoholkonsumtion på studentfester på gymnasiet i
Stockholms city under våren 2008**

**Jörgen Larsson, Håkan Leifman,
Daniel Müller & Björn Trolldal**

Rapport nr 36

INNEHÅLLSFÖRTECKNING	SID NR
FÖRORD	3
SAMMANFATTNING	4
INLEDNING	5
METOD	7
Tidpunkt för studien	7
Urval av krogar med inbokade studentfester	7
Personal, arbetsvillkor, tider och utrustning	7
Mätinstrument	8
Placering av teamen och blåsningens genomförande	8
RESULTAT	9
Uppmätt BAK	9
Alkoholkonsumtion	10
Samband mellan promillehalt och alkoholkonsumtion	12
Promillehalt och alkoholkonsumtion per studentfest	14
BAK och alkoholkonsumtion per eventbolag	14
BAK och alkoholkonsumtion under olika tidpunkter på natten	15
DISKUSSION	16
REFERENSER	18
BILAGA 1	19
BILAGA 2	20
BILAGA 3	21
BILAGA 4	22
BILAGA 5	23

FÖRORD

STAD (Stockholm förebygger alkohol- och drogproblem) startade som ett tioårigt projekt med uppdraget att identifiera, tillämpa och utvärdera lovande metoder för prevention inom alkohol- och narkotikaområdet. Projektet startades 1995 efter en översyn av missbruksvården i Stockholms län, där Landstinget och Stockholms kommun gemensamt beslöt att göra en mer långsiktig satsning på metodutveckling. Sedan januari 2005 har STAD övergått till att vara en ordinarie sektion inom Beroendecentrum Stockholm.

Den alkohol- och drogpolitiska situationen i Sverige på 2000-talet kräver att nya metoder för prevention utvecklas. Den tilltagande globaliseringen och Sveriges EU-medlemskap begränsar på en rad viktiga punkter statens möjligheter att föra en traditionell svensk restriktiv tillgänglighetsbegränsande politik; en politik som i ett europeiskt perspektiv måste bedömas som framgångsrik. Detta understryker behovet av att i lokalsamhället utveckla nya metoder där insatser för att påverka såväl efterfrågan som tillgänglighet vävs samman i nya former för samhällsbaserad prevention.

STAD:s arbete kännetecknas av ett tätt samspel mellan praktik och forskning där kunskaperna från utvärderingar omsätts till praktik och de praktiska metoderna utsätts för kritisk och konstruktiv granskning. Kunskapen om vad som kännetecknar effektiva preventiva metoder har också ökat under de senaste tio åren. Det finns dock fortfarande ett stort behov av att utveckla och testa nya samhällsbaserade preventiva metoder, dels genom det aktionsinriktade arbetssätt som i stor utsträckning kännetecknat STAD, dels genom att studera hur metoder fungerar när de verkar i den vardag de är avsedda för.

I en serie av rapporter redovisar STAD resultat och erfarenheter från det arbete som vi bedriver. I den här rapporten är den huvudsakliga frågeställningen vilken berusningsgrad och alkoholkonsumtion som ungdomar på gymnasiestudentfester i Stockholms city uppvisade under våren 2008. Detta mättes dels genom alkoholutandningsprov, dels genom att fråga om mängden alkohol konsumerad före och under de aktuella festerna.

SAMMANFATTNING

Under våren 2007 rapporterade polisen i Stockholms innerstad (city polismästardistrikt) om en ökning av bråk och fylleri i anslutning till studentfester för gymnasister på restauranger i Stockholms city (innerstaden) jämfört med året innan. Ett flertal aktörer tog därför initiativ till att skapa lugnare fester under våren 2008. En rad insatser gjordes av polisen, krögarna, studentfestarrangör och STAD vid Beroendecentrum i Stockholm.

Inom ramen för detta arbete genomförde STAD en studie av studentfestfirande ungdomars blodalkoholkoncentration (promille i blodet mätt genom utandningsprov) och alkoholkonsumtion. Sammantaget hölls ca 650 studentfester i Stockholms city från slutet av mars till början av juni med flest fester under maj månad 2008. I studien besöktes 12 studentfester fördelat på sammanlagt 11 restauranger. Studentfesterna valdes slumpmässigt utifrån samtliga de 75 kända studentfester som hölls under de sex kvällar/nätter i maj månad som mätningarna genomfördes. Urvalet av ungdomar var inte slumpmässigt utan närmaste ungdom tillfrågades om man ville delta i undersökningen genom att blåsa i en alkometer. Alkotesterna genomfördes från kl. 24.00 till kl. 02.41, vilket var tidpunkten för det sista genomförda provet. Totalt sett deltog 380 ungdomar genom att blåsa i alkometern och svara på några frågor om alkoholkonsumtion före och under den aktuella studentfesten. Femtiofem procent var pojkar och 45 procent flickor. Pojkarnas alkoholkoncentration uppmättes till i genomsnitt 0,82 promille och flickornas till 0,71 promille. För pojkarna var nivån ungefär densamma i de olika åldrarna (18 år, 19 år och ≥ 20 år). För flickorna var nivån något högre bland 19-åringarna (0,84 ‰, jfr med 0,71 ‰ bland flickor fyllda 18 år och 0,78 ‰ bland flickor 20 år eller äldre). Trettio procent av pojkarna och 25 procent av flickorna uppvisade en promillehalt på 1,0 eller mer.

Pojkarnas alkoholkonsumtion totalt sett under kvällen (före och under festen) uppmättes till drygt 13 cl ren (100 %) alkohol vilket motsvarar ca 250 cl starköl eller ca 100 cl vin. Flickornas konsumtion uppgick till ca 9 cl ren (100 %) alkohol vilket motsvarar ca 3,5 burkar starköl eller nästan en flaska vin. För pojkarna stod starköl för den största delen av konsumtionen (i ren alkohol: ca 72 %). För flickorna var konsumtionen jämnare fördelad mellan de olika alkoholdryckerna (starköl: ca 32 %, sprit: ca 26 %, vin: ca 23 %).

Studien visade också på ett positivt samband mellan ungdomarnas uppgivna alkoholkonsumtion och uppmätta promillehalt. Ett sådant samband framkom också på studentfestnivå: studentfester med höga uppmätta genomsnittliga promilletal uppvisade också hög genomsnittlig alkoholkonsumtion.

Uppmätt promillehalt och alkoholkonsumtion mellan tidsperioderna visade sig vara statistiskt säkerställda med signifikant högre promillehalt och högre alkoholkonsumtion (både totalt samt konsumtionen före och konsumtionen under studentfesten) bland de ungdomar som testades under den senaste av perioderna, dvs. efter 01.59. Den högre promillehalten och högre konsumtionen bland dem som testades under denna period (02.00-02.41) var inte enbart resultatet av en högre alkoholkonsumtion under själva studentfesten, utan också resultatet av en högre konsumtion före festen.

INLEDNING

I denna rapport redovisas resultat av en studie av berusningsgrad och alkoholkonsumtion bland gymnasieungdomar som deltog på studentfester under våren 2008 i Stockholms city. För att få svar på detta genomfördes mätningar, dels av promillehalten alkohol i blodet (genom utandningsprov), dels av alkoholkonsumtionen före och under festen i ett urval av studentfestfirande ungdomar.

Alkoholkonsumtionen och dryckesmönster ser olika ut i olika åldrar i Sverige. De ungdomar som deltog i denna studie var i huvudsak i åldrarna 18-20 år, vilket är åldrar med relativt sett hög alkoholkonsumtion. Svenska studier har visat att konsumtionen för båda könen är som högst i början av 20-årsåldern och med relativt sett höga nivåer i alla åldrar från 18- till dryga 30 årsåldern (t.ex. Leifman & Gustafsson, 2003; Hradilova Selin, 2006). Eftersom det finns ett samband mellan storleken av alkoholkonsumtionen och andelen risk- eller storkonsumenter (se t.ex. Babor, m.fl., 2003) är den höga alkoholkonsumtionen bland ungdomar/unga vuxna problematisk.

Risken för alkoholproblem för den enskilde ökar med stigande konsumtion men påverkas också av dryckesmönstret (Andréasson, 2005). De som vanligen konsumerar stora mängder alkohol vid varje konsumtionstillfälle (s.k. intensivkonsumtionstillfällen) riskerar i särskilt stor utsträckning att drabbas av akuta problem – ett viktigt konstaterande i Sverige där berusningsdrickande är vanligt. När det gäller intensivkonsumtionstillfällen visar svenska undersökningar att detta är som vanligast bland ungdomar och unga vuxna, både bland män och bland kvinnor (Leifman & Gustafsson, 2004; Hradilova Selin, 2006; för Stockholms län, se t.ex. Trolldal, m.fl., 2006). De allra flesta av dessa dryckestillfällen äger rum under fredagskvällar och lördagskvällar samt under vissa speciella storhelger, såsom midsommar, nyårsafton, valborg, påsk och studentfestperioden (t.ex. Kühlhorn, m.fl., 2000). Sannolikt har antalet intensivkonsumtionstillfällen ökat under de senaste 10 åren, både i riket som helhet och i Stockholms län.

Följande bild framkommer för gruppen ungdomar/unga vuxna såväl för Stockholms län som för hela landet:

- Hög alkoholkonsumtion och stor andel riskkonsumenter.
- Hög frekvens av intensivkonsumtionstillfällen: en mycket stor andel av deras totala alkoholkonsumtion utgörs av berusningstillfällen, vilka ofta äger rum under fredagar, lördagar samt under speciella storhelger.
- Kraftigt ökad sluten sjukhusvård för alkoholförgiftning, en ökning som i Stockholms län har accelererat under senaste två åren. Uppgifter från den öppna beroendevården i Stockholms län visar även på kraftiga ökning.

Under senare år har antalet studentfester för gymnasieelever som hålls på restauranger i Stockholms city ökat kraftigt¹. I första hand vänder sig dessa studentfester till de elever som går sista året på gymnasiet men många av dem som deltar på festerna är något år yngre eller äldre. De allra flesta som går på festerna är således i åldrarna 18-20 år.

Vid många studentfester som anordnades på restauranger i Stockholms city under våren 2007 bedömde polisen att fylleriet var utbrett och antalet misshandelsfall, hot mot vakter och antalet LOB-fall (Lagen (1976:511) om omhändertagande av berusade personer m.m.) var på en högre nivå jämfört med motsvarande period 2006. I början av november 2007 publicerade polisen en rapport som pekade på en ökning av antalet våldsbrott i samband studentskivorna 2007. Inför studentfesterna 2008 genomfördes förstärkta insatser av olika aktörer, framförallt från polisens sida (med arbetsnamnet Student-08) men också från Stockholms stads tillståndsenhet och från STAD. Utformningen av dessa insatser kommer att beskrivas i detalj i en senare rapport som kommer att ges ut gemensamt av polisen och STAD.

Kortfattad kan dock nämnas att polisen i förväg besökte samtliga de restauranger där studentfester skulle arrangeras. Syftet var att genom information stödja och förbereda krogarna, bland annat beskriva den problembild som man från polisens sida upplevde. Vidare pratade man om ordningsvakternas säkerhetsupplägg och, tillsammans med brandmyndigheten, om brandsäkerheten. Dessutom delade man ut ett telefonnummer direkt till polisens ledningscentral dit man skulle vända sig om olika problem skulle uppstå.

Polisen besökte också under hela studentfestperioden samtliga studentfester minst en gång per kväll för att sprida lugn och utöva mindre tillsyn av krogarnas arbete. Även Stockholms stads tillståndsenhet förstärkte sin tillsyn på de aktuella restaurangerna. STADs arbete gick bl.a. ut på att, via ett eventbolag, få kontakt med ett urval av de studenter som anordnade studentfesterna ute på gymnasieskolorna. Detta fick till följd att STAD i slutet av januari genomförde två informationskvällar för dessa studenter. Vid dessa tillfällen bidrog polisen med information om vad man har för skyldigheter och rättigheter som kroggäst samt en hel del praktiska tips att tänka på inför och under festen. Polisens information följdes av en representant från restaurangbranschen som pratade om vilket ansvar som vilade på studenterna själva, men främst påpekade vilket ansvar krogen och dess personal har. De två informationskvällarna avslutades med att studenterna fick kvittera ut biljetter för sina egna studentfester avsedda att säljas till de ungdomar som skulle gå på deras fest.

¹ I den följande texten kommer olika begrepp att användas som här definieras närmare:

Eventbolag: de aktörer/firmor som arrangerar studentfester i samverkan med studenterna själva och de restauranger där fester ska hållas. Dessa bolag är således ofta länken mellan restaurangen som inhyser festen och de studenter ute på gymnasieskolorna som håller i festerna.

Studenter: här avses elever som går på gymnasiet. Många, men inte alla, som går på studentfesterna tar studenten det aktuella året.

Polisen: Den polis som arbetade med studentfesterna tillhör city polismästardistrikt i Stockholm, vilken är en av åtta polismästardistrikt inom Polismyndigheten i Stockholms län

Studentfester: De finns flera benämningar på detta fenomen såsom fester, skivor, arrangemang m.m. I denna rapport avser vi de fester som hållits på restauranger i Stockholms city (Stockholms innerstad) ofta arrangeras med hjälp av eventbolag och i samverkan med studenter eller representanter för studenterna. Med studentfester avser vi således inte privata studentfester som hålls hemma eller i olika andra lokaler utan endast de som hålls på restauranger i staden. Under själva middagen under festen deltog många gånger även föräldrar och yngre och äldre syskon.

Ungefär 60 olika studenter deltog under dessa två kvällar och totalt delade de senare ut, oftast i samband med biljettförsäljning, ca 15 000 små kort, i visitkortsformat, med information kring bestämmelser och uppförandekoder på krogar till andra ungdomar.

Den 28 januari utgick också ett pressmeddelande från STAD (och Beroendecentrum) i samarbete med polisen om vårens satsning. Uppmärksamheten blev förhållandevis stor med intervjuer i radio, TV och i flera tidningar.

I denna rapport redovisas resultat av en mätning av alkoholkoncentrationen i blodet, mätt genom utandningsluft, bland ungdomar på studentfester under 2008 Även enkla frågor om hur mycket alkohol ungdomarna druckit den dagen och kvällen ställdes. Undersökningen genomfördes av STAD på totalt 12 olika studentfester under sammanlagt 6 nätter. Det primära syftet med denna studie var således att få reda berusningsgrad och alkoholkonsumtion bland ungdomar på studentfester, dels genom att mäta deras promillehalt alkohol i blodet (genom utandningsprov), dels genom att fråga dem hur mycket alkohol de druckit före och under studentfesten.

METOD

Tidpunkt för studien

I stort sett samtliga studentfester hölls under vardagskvällar från slutet av mars till början av juni. Flest fester hölls under maj månad. Efter diskussioner i projektgruppen bestämdes att tidpunkten för studien skulle vara under följande sex dagar: 13-15 maj och 20-22 maj.

Urval av krogar med inbokade studentfester

Under januari-februari 2008 samlade polisen in uppgifter om studentfester under våren 2008; vilka restauranger som ordnade festerna, datum för festerna, skolornas namn och vilka eventbolag som var mellanhänder. Totalt registrerades ca 650 fester från slutet av mars till början/mitten av juni (ca 10-11 juni). Av dessa fester fanns ca 75 inbokade under perioden för denna studie (13-15 maj, 20-22 maj) fördelade på totalt 28 restauranger. Från dessa valdes slumpmässigt tolv studentfester på lika många restauranger där mätningar skulle genomföras. Ytterligare tolv valdes ut som reservrestauranger. Ett par av reservrestaurangerna användes då den ordinarie krogen befanns vara stängd. Samtliga 28 restauranger som ordnade studentfester under dessa sex kvällar informerades om att STAD skulle komma att genomföra utandningsprov bland ungdomar på studentfester men att det inte var säkert att just deras restaurang skulle bli utvald.

Personal, arbetsvillkor, tider och utrustning

Personalgruppen bestod av tio personer från STAD, sju anställda vid Maria Ungdom samt sex unga vuxna som fick timersättning för sitt arbete. Personalen grupperades i tre arbetsgrupper om tre personer. Varje arbetsgrupp skulle utföra utandningsprov vid en restaurang från kl. 24.00 till senast kl. 04.00. Eftersom det allra flesta studenter visade sig lämna studentfesterna runt kl. 02.30 kom emellertid inga prover att genomföras efter kl. 02.41, vilket var tidpunkten för det prov som genomfördes allra senast på natten. Under varje undersökningsnatt arbetade två arbetsgrupper med vardera en studentfest.

Varje arbetsgrupp hade en utrustningsansvarig som plockade ihop den utrustning som behövdes för att genomföra arbetet (se bilaga 4).

Mätinstrument

Ett protokoll med nio punkter konstruerades och användes vid varje utandningsprov (se bilaga 2). Protokollet var delvis utformat som en intervjuguide med frågor om ålder och hur mycket alkohol studenten hade druckit före respektive under festen, och delvis som ett arbetsschema som visade när utandningsprover skulle ske och när en speciell informationslapp (se bilaga 1) skulle delas ut. Samtliga arbetsgrupper gjorde anteckningar om olika händelser som inträffade under arbetspassen under kvällen/natten.

I syfte att mäta ungdomarnas alkoholkoncentration i utandningsluften användas alkometrar av typ ”Lion Alcometer SD 400”. Modellen rekommenderades både av polisen och Maria Ungdom och har i provningar uppvisat hög validitet (Andersson, 1994; Merlet & Montamat, 1994). De sammanlagt fyra apparaterna som användes under de sex nätterna var nykalibrerade. Alkometern mäter koncentrationen av alkohol i utandningsluften i milligram per liter utandningsluft men de uppmätta värdena omvandlas direkt till motsvarande alkoholkoncentration i blodet (i dagligt tal kallat promille i blodet; 1 promille är detsamma som 1 mg alkohol per ml blod). För att omvandla värden uttryckt i mg/L utandningsluft till promille i blodet multipliceras den förra med värdet 2, dvs. 0,1 mg/L motsvarar 0,2 promille alkohol i blodet.

Gränsen för rattfylleri i Sverige är 0,2 promille alkohol i blodet (0,1 milligram per liter utandningsluft) och för grovt rattfylleri 1,0 promille alkohol i blodet (0,5 milligram per liter utandningsluft). I det följande används förkortningen BAK för blodalkoholkoncentration och promille eller promillehalt/promillenivå som synonyma begrepp för promille alkohol i blodet.

Hur människor beter sig vid olika promillehalter varierar mycket, bl.a. beroende på toleransnivån. BAK beror inte enbart på mängden alkohol och hur fort man druckit utan också på om man är man eller kvinna (givet samma mängd konsumerad alkohol får en man i genomsnitt en lägre promillehalt än en kvinna), om man äter mat samtidigt som man dricker (mat tillsammans med alkoholintag ger en lägre promillehalt än alkoholintag utan mat) och hur mycket man väger (givet samma konsumtionsmängd får en person som väger mer en lägre promillehalt än person som väger mindre).

Men inom de utbildningar av restaurangpersonal som bl.a. STAD anordnar brukar man illustrera hur beteendet förändras med ökad promille för en ”normalkonsument” med normal alkoholtolerans med följande faktabild:

0,2-0,3 promille:	Glad och pigg. Minskad självkritik. Allmänt väl till mods.
0,5-0,6 promille:	Hämningar försvinner. Sämre precision och reaktionsförmåga.
0,8 promille:	Långsammare reflexer. Överdrivna rörelser. Högljudd. Överdrivet självsäker.
1,0 promille:	Sluddrigt tal. Svårt att gå stadigt. Snubblar och faller. Svårt att kontrollera känslor.
1,5 promille:	”Packad” Känslomässiga utbrott t.ex. aggressiv, gråter, förvirrad, somnar.
2,0 promille:	Svårt att prata och gå upprätt. Dubbelseende
3,0 promille:	Svårt att uppfatta vad som händer. På gränsen till medvetlöshet.
4,0 promille:	Dödlig alkoholförgiftning.

Placering av teamen och blåsningens genomförande

Arbetsgruppernas placering var i anslutning till restaurangernas entréer, men inte så nära att man skulle kunna sammankopplas med vakternas arbete. Däremot tog personalen i de olika arbetsgrupperna alltid kontakt med vakterna för att presentera sig och berätta om undersökningen samt för att få tillstånd att hämta vatten för munsköljning. Vid en restaurang arbetade arbetsgruppen på den närliggande uteserveringen vilket blev nödvändigt av praktiska skäl.

Utandningsproven gick till så att någon i arbetsgruppen frågade närmaste ungdom om den ville göra ett utandningsprov och ingå i en undersökning som STAD inom Landstinget genomförde. Det räckte som regel att tillfråga några få ungdomar framför de olika restaurangerna för att köer skulle bildades av ungdomar som ville blåsa. Ryktet om blåsningen spreds snabbt in på de olika festerna och många ungdomar var intresserade och ville delta. De ungdomar som blåste var således inte slumpmässigt utvalda, vilket var tanken från början, utan det rörde sig om ett s.k. ”convenience sample”.

Arbetsfördelningen i arbetsgrupperna fördelades så att en person ställde frågor och skötte protokollet som låg till grund för undersökningen, en annan ombesörjde själva utandningsprovet och en tredje person erbjöd vatten för munsköljning och fyllde i tidpunkt och promillehalt på den informationslapp som studenten fick med sig hem.

Inte någon av arbetsgrupperna under något pass rapporterade om speciella problem eller hot riktade mot dem. Stämningen beskrevs genomgående som god bland ungdomarna utanför de aktuella restaurangerna och intresset för att delta i undersökningen rapporterades ha varit stort.

RESULTAT

Totalt 380 ungdomar genomförde ett utandningsprov. I fyra av protokollen saknas uppgifter om kön men av de övriga 376 var 171 flickor (45,5 %) och 205 pojkar (54,5 %). Av samtliga 380 var alla utom en fyllda 18 år. Knappt 44 procent (167 ungdomar) var 18 år, 33 procent (126 personer) 19 år och övriga 23 procent (86 personer) 20 år eller äldre. För flickorna var genomsnittsåldern 18,7 år och för pojkarna 19,4 år.

Eftersom två studentfester hölls på samma restaurang, men vid olika dagar, bestod urvalet av ungdomar från tolv olika studentfester fördelat på elva restauranger. Det minsta antalet tagna prov under en studentfest uppgick till 19 och det högsta till 51 (genomsnittligt antal per studentfest var 32).

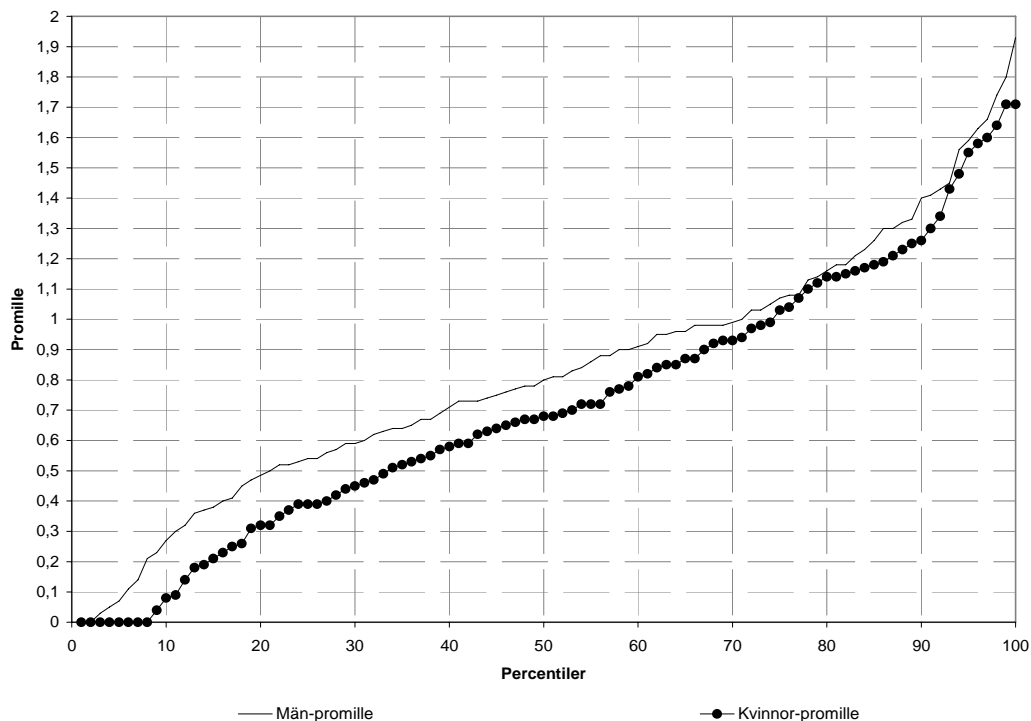
De skolor som ordnade de tolv olika studentfesterna kom från gymnasieskolor runt om i länet. De tolv studentfesterna anordnades av sammanlagt fem eventbolag. Två av dessa svarade för var sin fest, en för två fester, en för tre fester och en femte för övriga fem fester.

Uppmätt BAK (blodalkoholkoncentration)

Figur 1 visar fördelningen på uppmätt BAK för samtliga som deltog i studien uppdelat på flickor och pojkar. Som framgår av figuren uppmättes noll promille för två procent av samtliga pojkar och åtta procent av samtliga flickorna. Totalt sett var det 20 ungdomar som uppvisade noll promille (14 flickor, 5 pojkar och 1 där kön ej noterades). För övriga uppmättes en BAK överstigande noll promille. Som framgår av figur 1 över samtliga som genomförde

utandningsprov uppgick medianvärdet (50:e percentilen) till knappt 0,7 promille (0,68 ‰ för flickorna) och 0,8 promille (0,80 ‰) för pojkarna. Det aritmetiska medelvärdet uppgick för flickorna till 0,71 promille och för pojkarna till 0,82 promille. Andelen med en BAK på 1,0 promille eller högre var 25 procent för flickorna och 30 procent för pojkarna. Den allra högsta uppmätta nivån var för flickorna 1,71 och för pojkarna 1,93 promille.

Figur 1. Uppmätt promille alkohol i blodet enligt utandningsprov bland pojkar och bland flickor på studentfester (12 st.) under maj 2008 (n=380).

(I bilaga 5 redovisas på samma sätt som i figur 1, de uppmätta promillehalterna, men endast för de som svarade att de druckit alkoholdrycker eller uppvisade en BAK överstigande 0 promille. Borttaget jämfört med figur 1 är således de som svarade att de inte druckit och där BAK var noll promille).

Uppmätt BAK för flickor och pojkar i olika åldersgrupper framgår av tabell 1. För pojkarna var nivåerna ungefär desamma i samtliga tre åldersgrupper (0,80-0,83 ‰), för flickorna var nivån som högst bland 19-åringarna (0,84 ‰) och lägst bland 18-åringarna (0,63 ‰). Skillnaden mellan alla deltagande flickor och pojkar i uppmätt promillehalt var statistiskt säkerställd (alla individer, kolumnen längst till höger i tabellen). Detsamma gäller den yngsta åldersgruppen med signifikant högre nivå bland pojkarna. I de två övriga åldersgrupperna (19-åringar och 20 år eller äldre) var skillnaderna mindre och icke statistiskt säkerställda mellan könen.

Tabell 1. Uppmätt promille alkohol i blodet enligt utandningsprov för flickor och pojkar i olika åldrar (aritmetiskt medelvärde, medianvärde inom parentes).

	Åldersgrupper:			
	18 år	19 år	≥20 år	Alla individer
Flickor	0,63 (0,63)	0,84 (0,80)	0,70 (0,72)	0,71 (0,68)
Pojkar	0,83 (0,84)	0,80 (0,77)	0,80 (0,80)	0,82 (0,80)
Alla	0,71 (0,67)	0,82 (0,78)	0,78 (0,78)	0,76 (0,74)

Alkoholkonsumtion

I samband med att ungdomarna genomförde utandningsprovet fick de besvara en fråga om ålder och några om hur mycket alkohol de druckit före och under festen för olika alkoholdrycker (se bilaga 2). Alkoholfrågorna hade öppna svarsalternativ, vilket innebar att olika mått och förpackningar uppgavs av olika ungdomar. Några svarade i glas, andra i antal burkar, ytterligare andra i liter för de olika alkoholdrycker man druckit. Varje delmängd har därefter räknats om till volymcentiliter (t.ex. 150 cl starköl om man uppgav 3 burkar á 50 cl). Därefter har konsumtionen för respektive dryck räknats om till cl ren (100 %) alkohol. För att få den totala alkoholkonsumtionen före och under festen har respektive alkoholdrycks kvantiteter i cl 100 % summerats. Den totala alkoholkonsumtionen under kvällen blir summan av konsumtionen före och under studentfesten.

Tabell 2 visar de uppgivna mängderna alkohol för respektive dryck före och under festen samt totalt för flickor respektive pojkar. Den totala alkoholkonsumtionen beräknades till ca 9 cl ren alkohol för flickorna och drygt 13 cl ren alkohol för pojkarna. För pojkarna dominerade starköl som svarade för drygt 70 procent av deras totala alkoholkonsumtion, för flickorna var konsumtionen jämnare fördelad mellan de olika alkoholdryckerna. För både flickorna och pojkarna stod konsumtionen före studentfesten för drygt 40 procent av den totala konsumtionen.

Två av tre pojkar uppvisade en konsumtionsnivå som kan betraktas som berusningsdrickande eller intensivkonsumtion (en konsumtionsmängd motsvarande en flaska vin eller knappt 6 flaskor starköl, eller motsvarande i sprit). För flickorna uppgick motsvarande andel till ca 40 procent.

I tabell 3 redovisas konsumtionsmängderna för respektive alkoholdryck i volymcentiliter, alltså ej i ren (100 %) alkohol. Pojkarnas totala konsumtion av starköl under kvällen (före och under festen) uppgick således till 183 cl, dvs. knappt 4 burkar (á 50 cl). Pojkarnas konsumtion av vin uppgick till 6 cl och av sprit till också ca 6 cl. Flickorna drack betydligt mer vin än pojkarna (ca 17 cl), ungefär lika mycket sprit (ca 6 cl) men betydligt mindre av starköl (55 cl). Även ciderkonsumtion var högre för flickorna (32 cl jfr med 12 cl för pojkarna). Det bör, till sist, nämnas att medianvärdena för totalkonsumtionen före, under och totalt inte avviker nämnvärt från de i tabellen redovisade aritmetiska konsumtionsmedelvärdena.

Tabell 2. Den genomsnittliga alkoholkonsumtionen (aritmetiska medelvärden) för flickor och, uppdelat på konsumtionen före och under studentfesten samt den totala konsumtionsnivån per dryckesslag och totalt (i cl ren [100 %] alkohol).

	Flickor (n=171)	Pojkar (n=205)	Alla (n=380)
Före studentfesten:			
Sprit	1,01	0,71	0,84
Vin	1,05	0,25	0,61
Starköl	1,11	4,56	2,97
Cider	0,49	0,23	0,34
Alla alkoholdrycker före	3,66	5,75	4,76
Under studentfesten:			
Sprit	1,30	1,57	1,46
Vin	1,06	0,51	0,77
Starköl	1,77	4,98	3,51
Cider	1,19	0,37	0,73
Alla alkoholdrycker under festen	5,32	7,44	6,47
Totalt:			
Sprit	2,31	2,28	2,30
Vin	2,11	0,77	1,38
Starköl	2,88	9,54	6,48
Cider	1,67	0,60	1,08
Alla alkoholdrycker (före+under)	8,98	13,19	11,24

Tabell 3. Den genomsnittliga alkoholkonsumtionen per alkoholdryck i volymcentiliter (aritmetiska medelvärden) för flickor och pojkar på studentfester.

	Flickor (n=171)	Pojkar (n=205)	Alla (n=380)
Sprit	6	6	6
Vin	16	6	11
Starköl	55	183	125
Cider	32	12	21

Samband mellan promillehalt och alkoholkonsumtion

Den av festungdomarna uppgivna alkoholkonsumtionen och uppmätta BAK uppvisade ett tydligt positivt samband: ungdomar med hög uppgiven konsumtion uppmätte också en högre promillehalt än ungdomar med lägre konsumtion. Hur starka sambanden var redovisas i tabell 4

för flickor och pojkar separat. I figur 3 redovisas sambandet grafiskt mellan total konsumtion och uppmätt promillehalt för samtliga deltagande ungdomar som druckit alkohol.

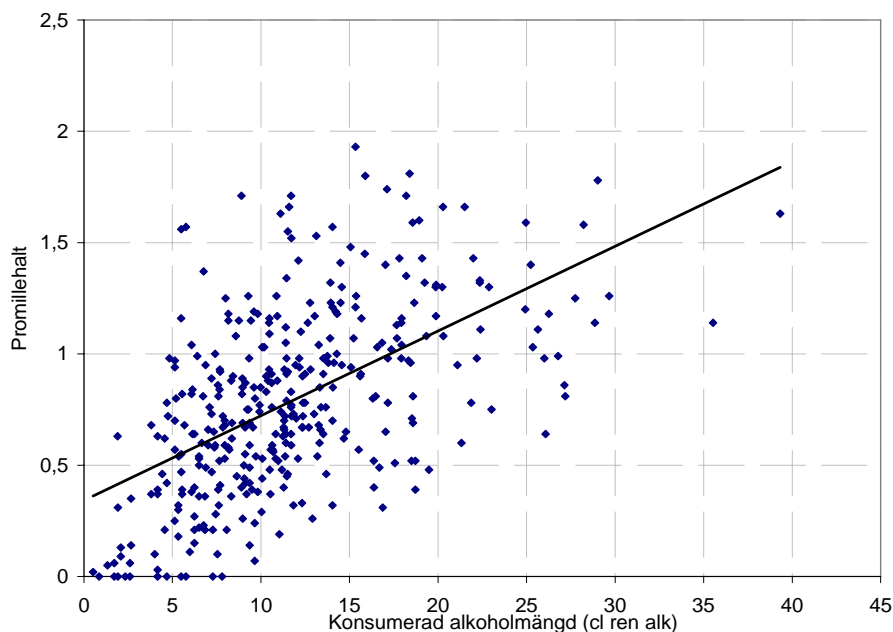
För båda könen var sambanden ungefär detsamma vilket för den totala alkoholkonsumtionen innebar ett samband på ca 0,56 (flickor: 0,55; pojkar: 0,58). Detta innebär vidare att drygt 30 procent av den totala variationen i de uppmätta promillehalterna förklaras av skillnader i alkoholkonsumtion ($R^2=0,56^2=0,31$). Samtliga samband visade sig vara statistiskt säkerställda.

Tabell 4. Samband (Pearson's r) mellan uppmätt promille alkohol i blodet (enligt utandningsprov) och uppgiven alkoholkonsumtion före och under studentfesten och totala alkoholkonsumtionen (före+under) bland ungdomar på studentfester som uppgav alkoholkonsumtion, uppdelat på flickor och pojkar.

	Flickor (n=171)	Pojkar (n=205)	Alla (n=380)
Konsumtion före	0,31	0,32	0,32
Konsumtion under studentfesten	0,27	0,37	0,34
Konsumtion totalt (före+under)	0,55	0,58	0,56

För samtliga: statistiskt säkerställda samband ($p < 0,05$).

Figur 3. Samband (Pearson's r) mellan uppmätt promille alkohol i blodet (enligt utandningsprov) och uppgiven alkoholkonsumtion f(summan av konsumtionen före och under studentfesten) bland ungdomar på studentfester som uppgav alkoholkonsumtion (n=364).

Promillehalt och alkoholkonsumtion per studentfest

Totalt genomfördes alkotester på tolv olika studentfester. Uppgiven alkoholkonsumtion och genomsnittligt uppmätt BAK per fest redovisas i tabell 5. På den studentfest där ungdomarna uppgav den högsta alkoholkonsumtion (ca 16,5 cl ren alkohol) var konsumtionen mer än dubbelt så hög som på den studentfest med lägst konsumtion. BAK per studentfest varierade från högst 0,89 till lägst 0,58 promille, alltså inte lika stor skillnad som för alkoholkonsumtionen. Som framgår indirekt av tabellen var den uppgivna alkoholkonsumtionen högre på fester som uppvisade hög uppmätt promille jämfört med fester med lägre promille. Det finns således, inte oväntat, ett samband mellan konsumtionsnivå och promillenivå mellan de 12 studentfesterna: ju högre konsumtion på de olika festerna ju högre uppmätt promillenivå ($r_{\text{rang}}=0,72$).

Tabell 5. Alkoholkonsumtion och promille i blodet (enligt utandningsprov) per besökt studentfest. Rangordnat efter den totala alkoholkonsumtionen.

Restaurang	Antal utandningsprov	Alkohol-konsumtion före festen	Alkohol-konsumtion under festen	Alkohol-konsumtion totalt	Promille-medelvärde	Promille-median
Nr 1	24	9,54	6,97	16,51	0,89	1,02
Nr 2	31	7,63	5,71	13,34	0,89	0,86
Nr 3	33	4,70	8,21	12,92	0,81	0,75
Nr 4a	34	5,55	6,43	11,98	0,73	0,69
Nr 5	33	3,05	8,86	11,91	0,86	0,78
N3 4b ¹	26	5,48	5,69	11,17	0,63	0,58
Nr 6	37	3,63	7,89	11,52	0,76	0,77
Nr 7	33	5,89	4,63	10,52	0,92	0,94
Nr 8	30	3,61	6,57	10,18	0,67	0,64
Nr 9	53	4,16	4,92	9,08	0,73	0,73
Nr 10	27	2,09	6,63	8,72	0,60	0,67
Nr 11	19	2,25	5,46	7,72	0,58	0,57
Alla	380	4,76	6,47	11,24	0,76	0,74

¹ Två av studentfesterna hölls på samma restaurang (nr4a, nr 4b)

BAK och alkoholkonsumtion per eventbolag

Fem av studentfesterna anordnades av det eventbolag som STAD, polisen och tillståndsenheten samarbetade med på försök under våren. Analyser visade att det inte fanns någon signifikant skillnad i vare sig BAK eller alkoholkonsumtion mellan de ungdomar som gick på fem studentfester anordnade av detta eventbolag jämfört med de ungdomar som gick på övriga sju studentfester.

BAK och alkoholkonsumtion under olika tidpunkter på natten

Mätningarna kom att genomföras från kl. 24.00 till senast kl. 02.41 med störst andel genomförda utandningsprov mellan kl. 01.00-01.59. Tabell 6 visar skillnaderna i uppmätt BAK och alkoholkonsumtion mellan olika tidpunkter för testerna. Skillnaderna i BAK och alkoholkonsumtion mellan tidsperioderna var statistiskt säkerställda med signifikant högre BAK och alkoholkonsumtion (totalt samt före och under studentfesten) bland de ungdomar som testades under den senaste av perioderna, dvs. fr.o.m. kl. 02.00 (t.o.m. kl. 02.41). Detta gällde både för pojkar och för flickor. Det är värt att notera att den högre promillehalten och konsumtionen totalt sett för de som testades under den senaste timme (02.00-02.41) inte bara var resultatet av en högre alkoholkonsumtion under själva studentfesten, utan också resultatet av en högre konsumtion före festen. Ett omvänt förhållande bland dem som testades under den första timmen framkom inte, dvs. de som deltog i studien mellan kl. 24.00 -00.59 med en totalt sett lägre konsumtion än övriga grupper drack inte mindre alkohol före festen, men däremot under festen. Denna lägre nivå under festen kan bero på att de testades relativt sett tidigt på natten.

Tabell 6. Uppmätt promille alkohol i blodet (enligt utandningsprov) i olika åldrar för flickor respektive pojkar (aritmetiskt medelvärde, medianvärde inom parentes).

	Tidpunkter för mätning av utandningsluft:			
	24.00-00.59	01.00-01.59	02.00-02.41	Alla individer
Flickor:				
Promille	0,63	0,71	0,88	0,71
Konsumtion före	3,44	3,65	4,52	3,66
Konsumtion under studentfesten	3,90	5,91	6,39	5,32
Konsumtionen totalt	7,34	9,56	10,91	8,98
Pojkar				
Promille	0,80	0,79	0,91	0,82
Konsumtion före	5,05	5,52	7,65	5,75
Konsumtion under studentfesten	6,44	7,52	9,61	7,44
Konsumtionen totalt	11,48	13,04	17,27	13,19
Alla				
Promille	0,72	0,75	0,89	0,77
Konsumtion före	4,24	4,63	6,33	4,80
Konsumtion under studentfesten	5,23	6,79	8,25	6,47
Konsumtionen totalt	9,46	11,42	14,57	11,28

DISKUSSION

Det huvudsakliga syftet med föreliggande studie var att mäta berusningsgrad och alkoholkonsumtion bland gymnasieungdomar som deltog på studentfester under våren 2008 i Stockholms city. Resultaten från studien visade på något högre BAK bland pojkarna (0,82 ‰) än bland flickorna (0,71 ‰), mätt med hjälp av utandningsprov, och en större skillnad i alkoholkonsumtion mellan könen (pojkar: drygt 13 cl ren alkohol, flickorna: knappt 9 cl ren alkohol). Andelen med en BAK på 1,0 promille uppgick till 30 procent för pojkarna och 25 procent för flickorna.

Ungdomar med högre promillehalt uppvisade högre alkoholkonsumtion än ungdomar med lägre promillehalt. Detta är ett tämligen självklart samband men styrker ändå bilden av att både den självrapporterade konsumtionen och uppmätt promillehalt ger en någorlunda rättvisande bild av alkoholintag och berusning bland ungdomarna på studentfesterna. Intressant är också att ett liknade positivt samband framkom på studentfestnivå, dvs. studentfester med höga uppmätta genomsnittliga promillehalter uppvisade också hög genomsnittlig alkoholkonsumtion.

Uppmätt promillehalt och alkoholkonsumtion visade sig vara signifikant högre bland de ungdomar som testades senare under natten än bland dem som testades tidigare under natten. Den högre promillehalten visade sig inte enbart vara resultatet av en högre alkoholkonsumtion under själva studentfesten, utan också av en högre konsumtion före festen vilket talar för att det rör sig om en grupp ungdomar som dricker mycket alkohol både på och utanför restaurangmiljöer.

Ett viktigt resultat som framkom i denna studie var också de relativt sett stora skillnaderna mellan olika studentfester när det gäller genomsnittlig promillehalt och alkoholkonsumtion. Vad detta beror på vet vi idag inte. Sannolikt har det mycket att göra med de klasser och skolor som studentfesterna riktade sig till. Detta styrks av det faktum att de ungdomar som gick på studentfester med högst konsumtion och hög uppmätt promillehalt också uppvisade en relativt sett hög konsumtion före festen. Men det är möjligt att det också har att göra med miljön under själva festen, exempelvis om och/eller i vilken utsträckning berusade ungdomar blev serverade alkohol. Det är en angelägen uppgift att få bättre kunskap i denna fråga framöver.

Den uppmätta promillehalten visade sig ligga på ungefär på den nivå som uppmättes i Lund bland universitetsstuderande på studentpubar (vid baslinjemätningen: män: ca 0,9 ‰, kvinnor: ca 0,7 ‰; Jonsson & Berglund, 2003). Där var dock medelåldern ca 22 jämfört med ungefär 19 år bland ungdomarna i denna studie. Två av tre pojkar och ca 40 procent av flickorna uppgav en konsumtion som översteg nivån för vad som brukar betraktas som berusningsdrickande eller, med ett annat namn, intensivkonsumtion (med intensivkonsumtion avses ett dryckestillfälle med stora alkoholintag motsvarande minst en flaska vin eller 6 flaskor [33 cl] starköl eller motsvarande mängd i andra drycker). Det bör också betonas att studentfesterna ägde rum under vardagar vilket innebar att studenterna dagen efter gick i skolan. Samtidigt tyder det mesta på att årets studentfester var avsevärt lugnare än 2007-års fester, vilket kan tyda på lägre alkoholkonsumtion på studentfesterna 2008 än året innan.

När det gäller det praktiska arbetat stötte vi inte på några egentliga problem. En del praktiska förbättringar kan och bör göras om studien genomförs ånyo. Det är exempelvis viktigt att de som genomför mätningar liknande denna, inte sammankopplas med den aktuella restaurangen. Placeringen bör vara i närheten men inte exakt vid entrén. Vid några tillfällen ville vakterna använda sig av oss för att kontrollera promillehalten hos någon av gästerna som de var i färd med

att avvisa. Det är viktigt att avböja en sådan förfrågan då det ligger utanför vårt syfte med studien och kan ställa undersökningen i en ofördelaktig dager bland ungdomarna.

Att ha med personal från Maria Ungdom med god medicinsk kunskap och erfarenhet vid alkoholförgiftningar bland ungdomar bedömdes innan studien som väsentligt. Det visade sig att det inte hade behövts av medicinska skäl, men det upplevdes som en trygghet av övriga i arbetsgrupperna.

De ungdomar som blåste gjorde det förmodligen av flera skäl: en del var rökare och befann sig utanför restaurangen av det skälet, en del var på hemväg eller hade nyss kommit till krogen och några var utomhus för att hämta luft. Tyvärr fanns ingen kontrollfråga i protokollet om personen var rökare vilket bör åtgärdas inför en eventuell uppföljande studie. Detta skulle kunna ge svar på om på frågan om rökarna som grupp uppvisar högre promillehalt än icke-rökarna.

Ytterligare en fråga som kan tänkas ingå i ett framtida protokoll är om personen har blivit nekad alkohol inne på restaurangen. Utfallet kan vara intressant att koppla till studenternas berusningsgrad och alkoholkonsumtion.

Om resultaten i denna studie är representativa för samtliga uppskattningsvis 650 studentfester är oklart. Däremot ger resultaten sannolikt en bra bild av de 75 kända studentfester som anordnades under de kvällar/nätter då mätningarna genomfördes, detta då de 12 studentfester som kom att ingå i undersökningen var ett slumpmässigt urval av dessa 75 fester. En viss osäkerhet finns dock då det inte gick att välja ut ungdomarna som skulle delta i undersökning helt slumpmässigt. I planeringen av studien var tanken den att ungdomarna på de olika studentfesterna skulle väljas ut i ett så slumpmässigt förfarande som möjligt, exempelvis att inkludera var tredje eller var femte ungdom. Detta eftersträvades också men var många gånger inte möjligt att genomföra i praktiken. Detta innebär sannolikt att de mer intresserade ungdomarna, och de ungdomar som ofta gick från restaurangen, exempelvis för att få luft eller för att röka, är överrepresenterade i urvalet medan de ungdomar som var mer försiktiga och de som sällan gick ut från restaurangen är underrepresenterade. Vad detta innebär för resultaten är dock oklart.

Även i en eventuell uppföljande studie kommer det sannolikt inte vara möjligt att fullt ut välja ungdomar slumpmässigt. Möjligen skall man i så fall eftersträva ett urvalsförfarande som är så likt denna undersökning som möjligt. Vidare bör en eventuellt upprepad studie 2009 genomföras under samma veckodagar och veckor som föreliggande undersökning. Eventuellt skulle en sådan undersökning kunna utökas med ytterligare studentfester som hålls både före och efter den aktuella mätperioden i mitten av maj (13-15 maj, 20-22 maj). I en sådan ny studie bör man också försöka ta reda på om, och i så fall hur, alkoholkonsumtionen på studentfesterna skiljer sig åt mellan olika gymnasieskolor och mellan olika eventbolag. Vidare är det viktigt att få en bättre uppfattning, än i denna studie, av totala antalet ungdomar på respektive studentfest som inkluderas i undersökningen.

Inte någon av arbetsgrupperna under något pass rapporterade om speciella problem eller hot riktade mot dem. Stämningen beskrev genomgående som god bland ungdomarna utanför de aktuella restaurangerna och intresset för att delta i undersökningen rapporterades ha varit stort.

REFERENSER

- Andréasson, S och Allebeck, P (2005) *Allmänna hälsoeffekter av måttlig alkoholkonsumtion. I: En kunskapsöversikt om alkoholens positiva och negativa effekter på vår hälsa* (red. Andréasson, Allebeck), ss. 36-42. Statens folkhälsoinstitut 2005:11.
- Andersson, L (1994) *Provning Mätkvalitet Sällningsinstrument Lion D-400*. Linköping SKL.
- Babor, T, Caetano, R, Casswell, S, m.fl. (2003) *Alcohol no ordinary commodity*. University Press, Oxford.
- Hradilova Selin, K (2006). Alkoholvanor och alkoholrelaterade problem i olika delar av befolkningen. i: *Alkoholkonsumtionen i Sverige fram till år 2006* (Boman, Hradilova Selin, Ramstedt, Svensson, sid. 52-77. Forskningsrapport nr 48, Stockholm, SoRAD
- Jonsson, K & Berglund, M (2003) Education of key personnel in student pubs leads to a decrease in alcohol consumption among the patrons: a randomized controlled trial. *Addiction*, 98, 627-633.
- Kühlhorn, E, Ramstedt, M, Hibell, B, Larsson, S & Zetterberg, HL (2000) Alkoholkonsumtionen i Sverige under 1990-talet. Socialdepartementet, Stockholm.
- Leifman, H & Gustafsson, N-K (2004) Drickandets temporala struktur – analyser av alkoholkonsumtionens och berusningsdrickandets månatliga variationer i Sverige. *Nordisk alkohol- och narkotikatidskrift* 2004
- Merlet, P & Montamat, M (1994) *Provningsrapport*. Laboratoire National d'Essais, Paris
- Trolldal, B, Svensson, J, Melinder J & Damström-Thakker, K (2006) *Alkohol- och narkotika-utvecklingen i Stockholms län*. Rapport 2006. Centrum för folkhälsa. Stockholms läns landsting.

BILAGA 1

(sid 1 på kortet)

Hej!

Under våren är vi ute på stan för att kolla lite hur mycket studenterna dricker på sina fester.

www.stad.org

STAD är en del av Stockholms läns landsting

(sid 2 på kortet)

Hur mycket har du druckit ikväll?

Datum: Tid: Promille:

Riskerar dina alkoholvanor att bli ovanor?

Kolla på alkoholprofilen.se.

Är du redan orolig för att du eller din kompis dricker för mycket? Kolla på alkoholhjalpen.se.

Du kan också ringa Maria Ungdom och få råd,
08-672 45 60. Dygnet runt.

BILAGA 2

Restaurang.....datum.....

Blåsstudie – protokoll

klockslag.....

1. Gör en kort presentation av dig och studien
2. Fråga hur gammal personen är:.....år. Kön?.....
3. Fråga om personen drack någon alkohol innan krogbesöket

Om ja, hur
mycket?.....

4. Fråga om personen har druckit alkohol på krogen

Om ja, hur
mycket?.....

5. Genomför blåsningen!

6. Personen blåste.....promille

8. **Fyll i och lämna ut kortet!**

9. Övriga skriftliga kommentarer från oss:

Vill ej delta. Orsak.....Löpnr fylls i på STAD.....

BILAGA 3

Nyttigheter i samband med blåsningarna maj 2008

Resor till och ifrån krogen: Var och en tar sig på valfritt sätt till respektive krog. Du som har kostnader för detta gör en reseräkning på jobbet. För hemfärden är det taxi som gäller. Du som har taxikort använder det och ringer 08-555 78 100 alt 020-20 20 20 för beställning. Du som inte har kort tar lämplig taxibil, betalar själv och gör reseräkning i efterhand.

Arbetstid: De olika teamen möts kl. 24.00 utanför respektive krog. Vi jobbar med blåsningen till strax efter stängningsdax. Senast kl 04.00 avslutar samtliga.

Placering: Det är viktigt att vi söker en placering som inte är i direkt anslutning till krogdörren.

Tala med vakten: Tala med vakten och berätta om vårt uppdrag. Säg att krogen är informerad om vår blåsstudie.

Få ungdomar att blåsa (förslag på tilltal) "Hej, vi kommer från STAD som betyder Stockholm förebygger Alkohol- och Droget. Vi finns inom Landstinget. Vill du vara med i en anonym undersökning som handlar om vilken promillehalt av alkohol som årets studenter har i genomsnitt? Det går till så att du svarar anonymt på några frågor och blåser i en alkoholmätare. Du får självklart reda på resultatet direkt." (Förkorta gärna själv)

Säkerhet för oss och för ungdomarna

- vakten på krogen är bra att kommunicera med
- tala med kompisar till den unge som behöver hjälp
- ring telefon 401 11 86, Polisens gruppchef med ansvar över studentfesterna
- ring telefon 401 19 00, Polisens ledningscentral
- ring telefon 112 vid kris (bättre ringa en gång för mycket, de slussar vidare)
- ring telefon 508 40 000, Socialjouren (har endast fyra personer och en bil för hela kommunen, men ringa kan vi förstås)
- ring telefon 020-78 78 60, Nattjouren (ideellt arbetande kyrka som ofta hjälper t ex Socialjouren med transporter och annat)

Jörgen

BILAGA 4

Utrustning

Varje arbetsgrupp hade följande utrustning med sig för att kunna genomföra arbetet:

- speciellt framtagna vindjackor med STAD-text på ryggen
- två nykalibrerade alkometrar i väskor av märket "Lion Alcometer SD 400" Modellen som rekommenderades av såväl polisen som av Maria Ungdom fungerade mycket bra (det var en klar fördel att arbeta med två alkometrar/team i och med att apparaterna behöver "vila" sig ibland och för att slippa tidsförluster skiftades alkometrar).
- ca 60 stycken blåsrör
- en femliters plastdunk och 60 små plastmuggar för försökspersonerna att skölja munnen med
- tre block med info-lappar (bilaga 1) att dela ut till studenterna efter testet
- 60 protokoll (bilaga 2)
- papper med schema + nyttiga telefonnummer (bilaga 3)
- pennor

BILAGA 5

I figuren nedan redovisas på samma sätt som i figur 1 i texten ovan, de uppmätta promillenivåerna, men endast för de som svarade att de druckit alkoholdrycker eller uppvisade en BAK överstigande noll promille. Borttaget jämfört med figur 1 är således de som svarade att de inte druckit och där BAK var noll promille. De ungdomar som svarade att de inte druckit men där promillehalten översteg noll (7 personer) och de ungdomar som druckit men med en uppmätt promillehalt på noll ingår (11 personer). Förstnämnda beror sannolikt på att de faktiskt druckit alkohol och sistnämnda att de druckit så små mängder eller längre tid tillbaka att någon promillehalt inte kunde uppmätas.

Figur 2. Uppmätt promillenivå bland pojkar och flickor på studentfester (12 st.) under maj 2008, bland dem som uppgav alkoholkonsumtion eller med en promille över 0 (n=371).

